

(המשך מעמוד 11)

בכוח, לא הפעילו את האלות שבידיהם, אלא במיקרים של ילדו להימנע מכך. הסביר השבוע אברהם תורג'מן, מפקד משטרת רמלה: "אילו היינו מפעילים כוח מידי, לא היה מנוס משפיכת דמים. לכן

ניסינו תחילה להרגיע את הרוחות ולשכנע את המפגינים ללכת הביתה לישון". הוסיף תורג'מן: "רמלה היא מבחינה זו מקום פרובלמטי מאד". מי הצליח להוציא את תושביה השלחים של עיר-הפועלים השקטה מכליהם? "אני

לא מבין, תהרגו אותי, אבל אני לא מבין איזה רוח נכנסה בהם, ונגד מה יש להם להפגין", טען תורג'מן. "גודף מזה ריח של בחירות", הסביר אחד השוטרים למשמע קריאתיו הקצובות של חלק מהמופגנים "בגין לשלטון!"

לאלהיו יוסף (19), מכונאי תושב רמלה. שהעיר על עצמו כי היה בין מארגני המהומות, יש בדעה שונה במקצת. **הסביר השבוע יוסף לכתב "העולם הזה":**

ביום השישי האחרון נסעתי מלוד לרמלה. ראיתי בדרך מונית של מחמוד פאווי, ערבי מרמלה, שנסעה מכיוון לוד במהירות של 120 קילומטר לפחות. ב"סיבוב, ליד בית-הסוהר, באו מולי שני אופנועים. אילו נסע יותר לאט, יכול היה הנהג לעצור את האוטו שלו בזמן. אבל הוא נסע כמו משוגע. הוא לא יכול היה לעצור בשום אופן, והיו לו שתי אפשרויות: או להיכנס בעץ, או לסגור את שני האופנועים. הוא עשה את הרבר השני.

אחר כך ראיתי אחד מרכבי האופנוע עף באחרי, אולי לגנוב של 10 מטרים, והשני נזקק ממש למכונית. רצתי מייד עם החברים שלי, שהיו איתי, כדי להגיש עזרה, וביקשתי מהערבי שיעזור לי לספל בהם. אבל הוא עמד שם כמו גולם, חיך ואמר: "אני לא אשם. הם באו מולי פתאום".

הרגיו אותי שהוא מחייך, ושלא איכפת לו שדם של יהודים נשפך, אבל לא רצתי להפסיד זמן. אמרתי לחברים שלי: "יאללה, בואו ניקח אותם אחת-שתיים ל"מגן דוד".

הגענו איכשהו לבית-החולים, אבל בדיוק באותו יום היתה שם שכיתה של האחיות והן, במקום לעזור לנו להציל את היהם של שני הפצועים, התחילו להתמוזר לריב ביניהן על כל מיני שטויות, כמו מי יקח את הפצוע הראשון ומי יטפל בשני. אמרתי להם: "יאללה, יותר מהר! אתן לא רואות שהם הולכים למות? אתן לא רואות שבטן שלו פתוחה ורואים לו את המעינים?"

אחרי-כך, כשנודע לנו שהפצוע הראשון, יצחק גראוי (19), מת, הלכנו למשטרה כדי להגיד שצריך להרוג את הערבי ה"הוא, מפני שזה לא היתה תאונת-דרכים. **"נעשה ממהו חתיכות!"** אני בטוח שהערבי הוא רצח בכוחה. מה איכפת לו להרוג עוד יהודי? החברים שלי סיפרו היום שזה לא הפעם הראשונה שהוא הרג יהודים. הוא הרג בדיוק באותה צורה עוד שלושה יהודים. הוא עושה את זה בכוחה כדי לחסל לאט-לאט את כל ה"יהודים".

בכלל, אני לא מבין איך במדינת ישראל נותנים לערבים רשיון נהיגה. כל הערבים הם רוצחים, ואסור לתת להם לנהוג ב"מכוניות, כי הם משתמשים במכוניות של"הם כדי להרוג יהודים.

כשהלכנו למשטרה, כדי לספר את כל זה, ראינו אותו עומד שם. בסינה. צעקנו לו "רוצח!" אבל הוא שתק וחיך. לזו הרגיו אותנו מאד ורצינו להרוג אותו בו ב"מקום, ועלינו כך לגאול את דמו של היהודי שנרצח, אבל השוטרים גירשו אותנו משם. בכלל, ברמלה יש הרבה שוטרים ערבים. כל משטרת רמלה מלאה ערבים, והם מגיעים על הרוצח. הם טועלים אותו בשיתוף-פעולה, נגד היהודים.

זאת פעוריה שאין כמות, שנותנים ב"מדינת ישראל החופשית לערבים לעבוד במשטרה. איך זה יכול להיות ששוטר ערבי יבוא לעצור יהודי? איפה נשמע דבר כזה?

לפי דעתי צריך לעשות מקום מיוחד בנגב בשביל הערבים, ולהביא לשם את כל הערבים, לסגור אותם שם, ולשמור עליהם טוב-טוב, שלא יצאו ולא ירצחו יהודים.

אבל הערבים הם לא רק רוצחים. הם גם נגבים ואנסים. הם מתחילים עם ה"בנות היהודיות ברמלה, ועושים מהן ז"נות. יש כמה בנות שהולכות רק עם ערבים. אבל עכשיו, אם בנות כאלה יפלו לידיים שלנו, הן לא תצאנה שלימות. אנחנו נעשה מהן חתיכות ונשרוף את ה"בתים של המשפחות שלהן. לא נרשה שברמלה בחורה יהודיה תלך עם ערבי, או אפילו תדבר איתו.

לפני כמה זמן תפסה משטרת רמלה שני בחורים, שהאשימו אותם באונס ת"ר. הבחורים האלה חפים ממשע. הם לא אנסו את החיית. הערבים עשו את זה. כך ערבי יכול לעשות דבר כזה, אני בטוח שחבור יהודי לא ילך לאונס

(המשך בעמוד 18)

מנהיגים קיבלו מידי את מתנתו, ועם זאת אימצו לעצמם תיאוריה סטאליניסטית מוב-הת. והיא שהם, כמו יום, הניחו את מער-רצופה הגיון רב (ולא, כפי שטוענים רבים, כוונות טובות שלא יצאו מן הכוח אל הפר-על) בין אם אין אנו מסכימים, דבר אחד ברור: אורך ימי שלטונם וזקנתם הפוליטית העבירו אותם על דעתם.

על בשרם עברו המהפכות הטכנולוגיות והפוליטיות המכריעות בתולדות ימינו, וכל אלה לא הסירו אותם מדעתם כמלוא הגימה: הם נותרו בעקשנות זוהרת, מה שהיו ביום בו נגעה כף רגלם על חופה של יפו. הם חינכו את עצמם על בעיות העבודה העברית, תוצרת הארץ, הגדונום, הריגול, הסיוון, עלייה חופשית, חימה ומיגול. הבל-ה, מאבק צמוד או מאבק רצוף. ראש המ"ש שלה הנוכחי עסק מיד לבואו ארצה בפישור בין השומר לבין אגודת המגן מיסודו של לינסקי, וב"גוריון לא החל את מלאכת פירוקו בפלמ"ח דוקא. הנושאים הללו מהווים מושכלייסוד בלבם עד עצם היום הזה, בעוד שהבעיות העיקריות העומדות בפנינו נעדרות מכל ויכוח צבורי או פיליטי.

דור שעלה וכבש את מוסדות הישוב בכוח אמונתו הרבה (ולמרות היותו או במיעוט) הוריש אחריו הערצת-אלילים לעצמו. הוא שיחסו לסביבתו נבע לא מעט מסלידתו מנוערה-משובת בעל-המשפחה ועתירה-שורשים, בו לבני-הארץ והקים לעצמו הילה של גדולה, שנועדה לברוא לעצמו הורים במקום שהורים של בשר לא נמצאו.

ההילה הו נהייתה לעבודת-קודש. זו אולי הבעייה הפסיכולוגית המעניינת ביותר בארץ: הצעירים של היום אינם מתמרדים, העולם הזה, כשבווען הנושא דיעות מסור-יימות, יכול ועשוי (כפי שעשה זאת תכר-פות בעבר) להביא תועלת רבה על אף סיפורי הסטריפטיו, שאינם נראים כה חשוי-בים בשווען שנושא על נפו חזון רם. אם לא נשתף עצמינו במלחמתו הסיויפית, ולא נתחבר אל אותם אנשים המתענים למר-אה העיות והאי-מוסריות הנעשים בנו בשם מורשת היהדות, עסקי מקה-ומכר ופשרות אידיוסיות, נועף, פשוטו כמשמעו, לים. וכל הטרונים למיניהם, כל הבוגרינוסים הללו

בריונו הפוליטיים משקף העולם הזה כמה רעיונות יסוד, הנראים לכותב שורות אלו חשבים מכל, אף אם נחשבים הם בנליים לכמה רציונליסטים במדינה שבה הנס, היופי והאמונה נדחקו בתוקף מה שניתן לכנות כ"אתה בחרתנו פרגמטי" שדו"מה על מאמינו כמילה האחרונה באופנת הגבריות (בין אם הדבר נעשה מן הצד הדתי, בין אם מן הצד החילוני) ואינו אלא פטיעה על המקום, בעוד שמחשבה מקורית והעזה היו עשויים להביא תועלת. בעודו סנטור, עוררו כמה ממעשיו ומח-דליו של הנשיא קנדי המנוח תרעומת רבה. היו שכינעו ציני ושאפתן. כנשיא הוכיח צעיר זה דמיון ודינמיות. בחרו בו אנשים שחלקו על חלק מדיעותיו, אך שהבינו כמה נעלה הוא הבסיס עליו משתית הוא את דיעותיו. מה שהלהיב יותר מכל היתה העובדה שדיאגנוזות מאובקות נחשבו מח-דש, שהכללות מימים עברו, שהילת-קדושה אפפה אותן, נבדקו באומץ-לב.

קולם הזה אינו מניח תמיד את דעת כותב שורות אלו. זכורה לי ההשוואה שנוערה על גבי דפיו בין גולדוטר לבין היטלר, או ההשוואה בין הפרת חוזה הנ"י סוים הגרעיניים על-ידי הסובייטים לבין ההפכה שביצעה, בכיכול, סוכנות-הבינון האמריקאית בבראזיל. ההשוואה היתה כמוכרן סרת כל פרופורציה. אולם מידת השפעתו של השווען על המדיניות הבינאומית לעי צובה אינה רבה, וזאת בשעה שגורל חיי כאן, עיצוב פני המדינה בה נולדת, ושבי-קמתה השתתפתי, תלוי במידה גוברת והר-לכת בהחלט-דעתו של השווען, הנראה לי אחר כל הבדיקות כאי בודד בלב ים עויין. הנקודה העיקרית שעל חודה אנו נתחכים

מדוע אני תומך ברשימת העולם הזה - כוח חדש

ספר שנקרא, "היורד למעלה", שהופיע בארץ, והופיע גם בברזיטניה ובארץ-צות-הברית. ועם שובו ארצה נתתי פרסם במבקר-התאמרון של "למרחב". קניוק (35), בנו של מי שהיה מנהל מוזיאון תל-אביב, נשא בארצות-הברית לאשה את בתו של עורך ככיר של ה"שבועון האמריקני "טיים". קניוק ידוע כאוהד מושבע ביותר של ארצות-הברית.

כאשר התפרסם בארץ הפיזומון "כי הפלמחניק מחפש את המחר" חשבו רבים על יורם קניוק. כי קניוק, איש חמיבת-הראל של הפלמ"ח, שהשתתף בכל הקרבות באזור ירושלים והקסטל, ושנפצע בפריצה לעיר העתיקה, סימל סיפוס זה ככל ישותו. אחרי המלחמה הקדיש את חייו לציון, נסע להשתלמות לאמריקה, עבר שם לספרות. הוא כתב

אי בודד בים עויין

הם אומרים כן לוקנים מהם. הם מתכסים באיזטלותיהם, מעריצים אותם ללא גבול. היחס להורים בארץ, שממנו נובע ללא ספק אף היחס למנהיגים (הא הוא תליא) הרפך לבציעה בעלת מימדים אירונים; רבי-העם הצעירים, פקידים, אלופי ומנהלים, דרים בדירות שניקנו למענם על-ידי הוריהם, חול-מים בנוסטלגיה על ימיהוזה של אבותיהם, ומחנכים את ילדיהם ברוח החינוך שקנו בבית אבא-אמא. צעירות בוגרות האוניבר-סיטה אוסרות על ליהינה לשתות מים לאחר אכילת ענבים, ושוכחות מינין נובעת תמי-מות מדיציניא זו.

התלות הפינית והרוחנית, של צעירי הארץ בהוריהם, מחוקת את ידי הקשישים וגורמת למין אוזלת-ידי רוחנית. אסור להעלות פרה קדושה ולבחנה מחדש, שהלא בדרך זו פועל עם בהורים. הצרה היא שהללו היו פעם צעירים נועזים. כל מה שהם מבקשים מן הצעירים של היום הוא לא להיות צעירים יותר. ומה נורא עד כמה הצליחו!

הדור הצעיר, שחזר מן המלחמה ככבירו המתנה המופלאה: המדינה, לא לחם על דמותה. הוא הגיש את פרי עמלו כשי, נסוג ולא ניסה, מלבד כמה תעיות עלובות לתחום מחשבתם של זקנים, להשתתף בעי-צוב פנייה-מדינה, במלחמה על דמותה. ה-

ההפכים צעקה אחת היא העיקר, וכל השאר הופך, אם כן, מישני בלבד. כלומר, אם לא נשכיל, ובעוד מועד, להיות מדינה בעלת חוקה ורוחית חוש-צדק, החיה בכל רמ"ח אבריה בתוך המציאות הגיאופוליטית של האיזור בו אנו חיים, לא נזכה לאריכות ימים. כלומר, הסכנה המאיימת עלינו כפי שהיא נראית לי, מבטיאה אותי אל דפים אלה.

הארץ הקטנה הזו, היושבת כמאמר ליצי-נים, באמצע הדרך, זרועה קבריה של עשרות עמים עוינים, שעלו עליה לכובשה. אילו חזו בה, ונעלמו מעל פניה. הם מפתח, הם מבצריהם ובנייניהם נכחדו ברובם. וזהו ארץ אכזרית שאינה רק מחסת עמים, אלא אף סותמת את זכרם.

עניין השלום ופעילות השלום, שהם, אחר הכל, עיקר המעשים והמחוללים בארץ מזה שנים רבות, הוא עניין ראשון במעלה. הוא חשוב ודחוף יותר מרימזור דרכים או העלאת רמת-חיים זו או אחרת. אולם מנהיגינו אינם סבורים כך. הם ויתרו על השלום, כשם שהם מוכרים פיסה אחר פיסה את רוב חריות-האורח שניקנו בדם מלחמת-הקוממויות. הם עייפים. צעירים נלהבים אלה עלו ארצה וחיו בה ללא הורים וללא שרשים, חזורים אמונה